

Avointen oppimateriaalien vinkit opiskelijoille

Marjo Vallittu, 2024
Avoimen tiedon keskus

Avoimuus:
osa tiedettä ja
tutkimusta
sekä opetusta

Tutkimustuloksia
avataan yliopistoissa

Myös opetus avautuu

Oppimateriaaleja
avoimina sekä
yliopistossa että
kouluissa

Mitä avoin
oppiminen on?

Miksi avata
oppimista?

Kaksi usein
kysyttyä teemaa

Missä
oppimateriaaliaan
voi avata?

Avoim oppiminen

Oppi-,
opetus- ja
tutkimus-
materiaalia

Avattu
vapaasti tai
lisenssillä

Avoimet oppimateriaalit

Avoimet oppimis- ja
opetuskäytänteet

Video

Oppimistehtävä

Testi

Oppikirja

Arviointi

Demonstraatio

Tuntisuunnitelma

Harjoitus

Aktiviteetti

Sivusto

Data

Tieteellinen koe

Audio

Avoin oppimateriaali, esim.

Peli

Mallinnus

Sanasto

Diapaketti

Kuva

Wiki

Koe

Kurssi

Koodi

Roolipeli

Esite

Sovellus

Opas

Projekti

Avoim oppiminen

Avoimet oppimateriaalit

Avoimet oppimis- ja opetuskäytänteet

Jaettavaa,
läpinäkyvää,
jatkojalostet-
tavaa

Esim.
MOOCit,
oppijoiden
osallisuus
opintopolkui-
hinsa

Etuja

Oppijalle, esim.

- Itseopiskelu ja jatkuva oppiminen
- Osaamisen kehittäminen
- Kertaaminen
- Monikäyttöisyys ja muokattavuus
- Eri tieteenaloihin tutustuminen
- Omien oppimateriaalien julkaisu

Opettajalle, esim.

- Profiloituminen:
 - Omat oppimateriaalit
 - Vertaisarviointi
- Uusia ideoita, työn tehostaminen
- Yhteistyö, verkostoituminen
- Osaamisen kehittäminen
- Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

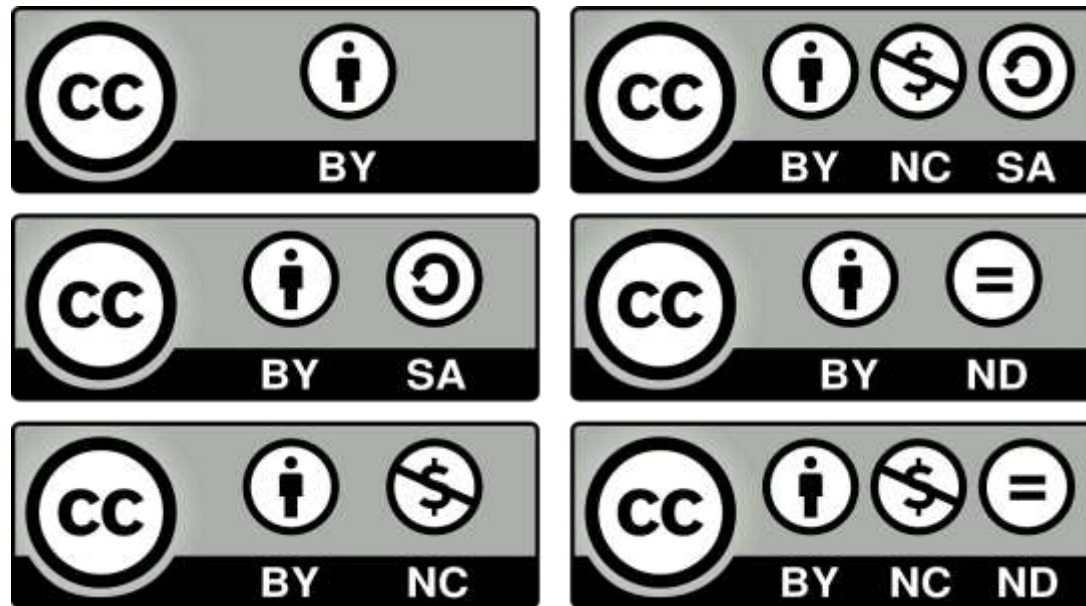
Kaksi usein kysyttyä teemaa

Tekijänoikeus

Tekijänoikeus

- Tekijällä oikeudet materiaaliinsa
- Avaaminen tekijän valinta
- Avoimet lisenssit, esim. Creative Commons
 - CC BY: viitattava tekijään
 - CC SA: jaettava samalla lisenssillä
 - CC NC: ei kaupallista käyttöä
 - CC ND: ei muutoksia
 - CC0: vapaa käyttö, monista oikeuksista poikkeuksellisesti luovuttu
 - Valintatyökalu auttaa
 - Merkitseminen ja opasvideo
 - Avaavat yleensä vain taloudellisia oikeuksia.

Kuva: [Pixabay/progressor](#).

Muiden materiaalien hyödyntäminen

- Avoin lisenssi
- Sitaatiooikeus
- Luvan kysyminen
- Tarkistetaan tekijänoikeusluvut:
 - Kopiointiluvan alaisia materiaaleja ei voi sisällyttää avoimiin oppimateriaaleihin
 - Opetuspoikkeuksella tai esitysluvalla koulussa hyödynnettyä musiikkia tai elokuva ei voi avata
- Huomioidaan tietosuoja
- Oppimateriaalit ja tekijyys
- Tekijänoikeus opetuksessa.

Kaksi usein kysyttyä teemaa

Saavutettavuus

Saavutettavuus tukee kaikkia

Selkeä kieli

Jäsennelty kokonaisuus
ja rakenne

Kuvat havainnollistavat
ja tukevat asiaa

Pedagogisuus keskiössä

Saavutettavuusdirektiivi

Tekniset ratkaisut
tukevat
saavutettavuutta, esim.
tyylimuotoilut

Lisätietoa: [Celia](#)

Missä oppimateriaalia avataan?

aoe.fi

Haka-tunnukset:
kirjautuminen

- Pääsy JYU-opintojen jälkeen?

Tekijät

Tiivis kuvaus, YSO-
asiasanat,
Jyväskylän yliopisto
julkaisijaksi

Creative Commons
-lisenssi

Tiedosto tai linkki

Käyttöohjeet:
opasvideo

Avointen
oppimateriaalien
kirjasto (aoe)

Avointen oppimateriaalien etsiminen: JYKDOK-välilehti

JYKDOK

HAUT JA PALVELUT ▾

E-AINEISTOT ▾

OHJEET ▾

KYSY

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON KIRJASTO

🌐 SUOMI ▾

👤 KIRJAUDU

Hae...

Kaikki hakukentät ▾

Kirjat, lehdet,
tietokannat

Kansainväliset
artikkelit

Kotimaiset
artikkelit

Avoimet
oppimateriaalit

Jyväskylän muut
kirjastot

Kuopion
Varastokirjasto

Tältä välilehdeltä löydät Avointen oppimateriaalien kirjastoon tallennettuja oppimateriaaleja. Käytössäsi ovat oppimisen hakurajaimet.

Oppimateriaalin avaaminen: muistilista

- Oikeus avata
 - Materiaali: omaa, avattu lisenssillä tai hankittu lupa
 - Viittaukset
 - Jos useampi tekijä, sovitaan avaamisesta
 - Ei kopiointiluvan alaista materiaalia
 - Muistetaan tietosuoja
- Varmistetaan saavutettavuus
- Valitaan lisenssi ja merkitään se oppimateriaaliin
 - Lisenssin nimi + kuvake + linkki etusivulle
 - Esim. Tämä teos on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä
- Aoe, Avointen oppimateriaalien kirjasto:
 - Oppimateriaalin metatiedot
 - Linkki tai tiedosto.

Kokemuksia oppimateriaalin avaamisesta

Video: Avoimen tiedon keskus,
Savolainen Ilona & Koivisto Tomi
2024.

Apu

Vertaispalautetta
oppimateriaalin suunnittelun
aikana.

JYU:n verkkosivut: avoin
oppiminen.

Kiitos

Rohkeasti kokeilemaan
avointa oppimista!

Lähteet

Avoimen tiedon keskus, Savolainen Ilona & Koivisto Tomi (2024). Avoimet oppimateriaalit: opiskelijoiden näkökulmia. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Avoin oppimateriaali, video. URL: <https://moniviestin.jyu.fi/ohjelmat/erillis/osc/tutkijakoulutukset-courses-for-researchers/OER-opiskelijat> (Linkki tarkastettu 1.7.2024.) CC BY-NC.

Avoimen tieteen koordinaatio & Tieteellisten seurain valtuuskunta (2022). Oppimisen ja oppimateriaalien avoimuus. Korkeakoulu- ja tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma 2021-2025. Osalinjaukset 1 (Oppimateriaalien avoin saatavuus) ja 2 (Avoimet oppimis- ja opetuskäytännöt). Vastuullisen tieteen julkaisusarja 16:2022, 4. vuosikerta. Helsinki: TSV. URL: <https://doi.org/10.23847/tsv.419> (Linkki tarkastettu 1.7.2024.)

Kuvituskuvat, jos ei erikseen mainittu: JYU.

Tämä PowerPoint-esitys on versioitu oppimateriaalista: Vallittu, Marjo (2023) Avoin oppiminen. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Avoimen tiedon keskus, tutkijakoulutukset. Oppimateriaali.